

LEDERFORUM

NR. 2/2018 – 16. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE. KMSPEIDER.NO

FUTURA:
**SNIKTITT PÅ
LANDSLEIRPROGRAMMET**

QUIZ: Test dine speiderkunnskaper. **INTERVJU:** Speiderbroen mellom Norge og Polen. **VEDLIKEHOLDSTIPS:** Få turutstyret til å vare. **INNLEGG:** På tide med en ansvarspåskrivelse. **HAIK:** Er dine patruljer beredt? **MITT FJELL:** Rulla er hverdagens «fjell». **ROVERSIDENE:** Alt gikk på skinner på årets kongress.

-
- 3 MODERNE VÅRTEGN**
Leder
- 4 FUTURA DAG FOR DAG**
Hvordan vil landsleiruka se ut? Lederforum gir deg en sniktitt på landsleirprogrammet og de viktigste programpostene.
- 6 GJØR HAIKEN TIL ET HØYDEPUNKT**
Er patruljene dine klare til å bestå testen på sommerens landsleir? Ledernes rolle i å skape en vellykket haikeopplevelse.
- 8 BLINKSKUDD: EKSPEDISJON VINTER**
Høydepunkter fra forbundets kurs i høyfjellet i påsken.
- 10 LANDSSTYRET HAR ORDET**
Landssjef Gunvor Meling og viselandssjef Sindre Nesse skriver om perfektjonsjag og det å være god nok i Landsstyret har ordet.
- 10 FANTASTISK – OGSÅ FOR LEDERE!**
Generalsekretær Svein Olav Ekvik skriver om å være leder på landsleir i Generalsekretærens hjørne.
- 11 PINSE**
Andakten er skrevet av Marit Bunkholt.
- 12 FORBUNDSNYTT**
Store og små nyheter fra organisasjonen.
- 13 ROVERSIDENE**
Les om årets roverkongress og høstens tradisjonsrike roverfemkamp.
- 16 QUIZ**
Frisk opp dine speiderkunnskaper med Lederforums speiderquiz.
- 17 ANSVARSPÅSKRIVELSE**
Innlegg av Håvard Skjerdal i KFUK-KFUM Global.
- 18 INTERVJU**
Speiderbroen mellom Norge og Polen.
- 20 FÅ UTSTYRET TIL Å VARE**
Vedlikeholdstips som er bra for både lommeboka og miljøet.
- 22 MITT FJELL**
Elizabeth Blunck Barbøl forteller om sitt nærfjell - Rulla.
- 24 ARRANGEMENTSINFO**
Aktuelle arrangementer

Moderne vårtegn

NÅR VINTEREN ER PÅ HELL begynner mange å se etter vårtegn når de er ute på tur. Er det kommet «gåsunger» på selja? Har de første hestehovene stukket hodet fram? Og har vipa eller linerlen kommet tilbake fra sine vinterferier i sørlige strøk?

NÅR SNØEN FORSVINNER avdekker den dessverre også et mer moderne vårtegn. Veikanter, strender og parker er fulle av søppel i alle regnbuens farger. I løpet av denne våren har vi også blitt minnet om at søpla ikke forsvinner av seg selv.

I EN REKKE NYHETSSAKER fra innland og utland har vi sett store og små dyr som har omkommet på grunn av plastsøppel i havet. En delfin innviklet i plast på Nesodden. En spermhval med 29 kilo plast i magen på en strand i Spania. I NRK-serien «Planet plast» har Line Elvåshagen utforsket alle problemene vår forspøpling skaper for dyrene i havet. Hennes møte med forspøplede norske strender ble sterkt: – Jeg blir ganske sinna og så blir jeg trist. Vi skjønner liksom ikke at plasten som forsvinner fra oss, havner i magen og kjeften på dyr, sa hun til NRK.no.

EN SPEIDER KJENNER og tar vare på naturen. Mange av de moderne miljøproblemene er enorme og globale, og omfanget i seg selv kan være passiviserende. Som enkeltperson er det vanskelig å se hvordan man kan utgjøre en forskjell når skalaen er så stor. Det er heldigvis enklere når det gjelder plastforsøpling enn for mange andre miljøproblemer.

KANSKJE HAR MANGE av dere allerede vært med på Strandyddedagen helga rett før dette bladet kommer ut. Hvis ikke er det ingen grunn til å vente helt til neste år. Arranger deres helt egen ryddedag, langs en strand, en elv, eller andre steder i nærområdet hvor det trengs en opprydning. Så blir det både hyggeligere for folk og tryggere for dyr å ferdes ute i naturen.

Geir

REDAKTØR AV
LEDERFORUM

LEDERFORUM

Nr. 2/2018
16. årgang
Lederblad for Norges KFUK-KFUM-speidere

Redaktør:

Geir Storli Jensen / geir.storli.jensen@kmspeider.no

Redaksjonskomité:

Katrine Andersen

Utgiver:

Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no
facebook.com/kmspeider

Org.nr: 971.274.018

Bankgiro: 3000.16.88487

Landssjef: Gunvor Meling

Generalsekretær: Svein Olav Ekvik

Layout: Helene Moe Slinning / strokdesign.no

Trykk: 07 Gruppen AS

Forsidefoto: Karoline O.A. Pettersen

Opplag: 4050

Lederforum er
trykket på miljø-
vennlig papir.

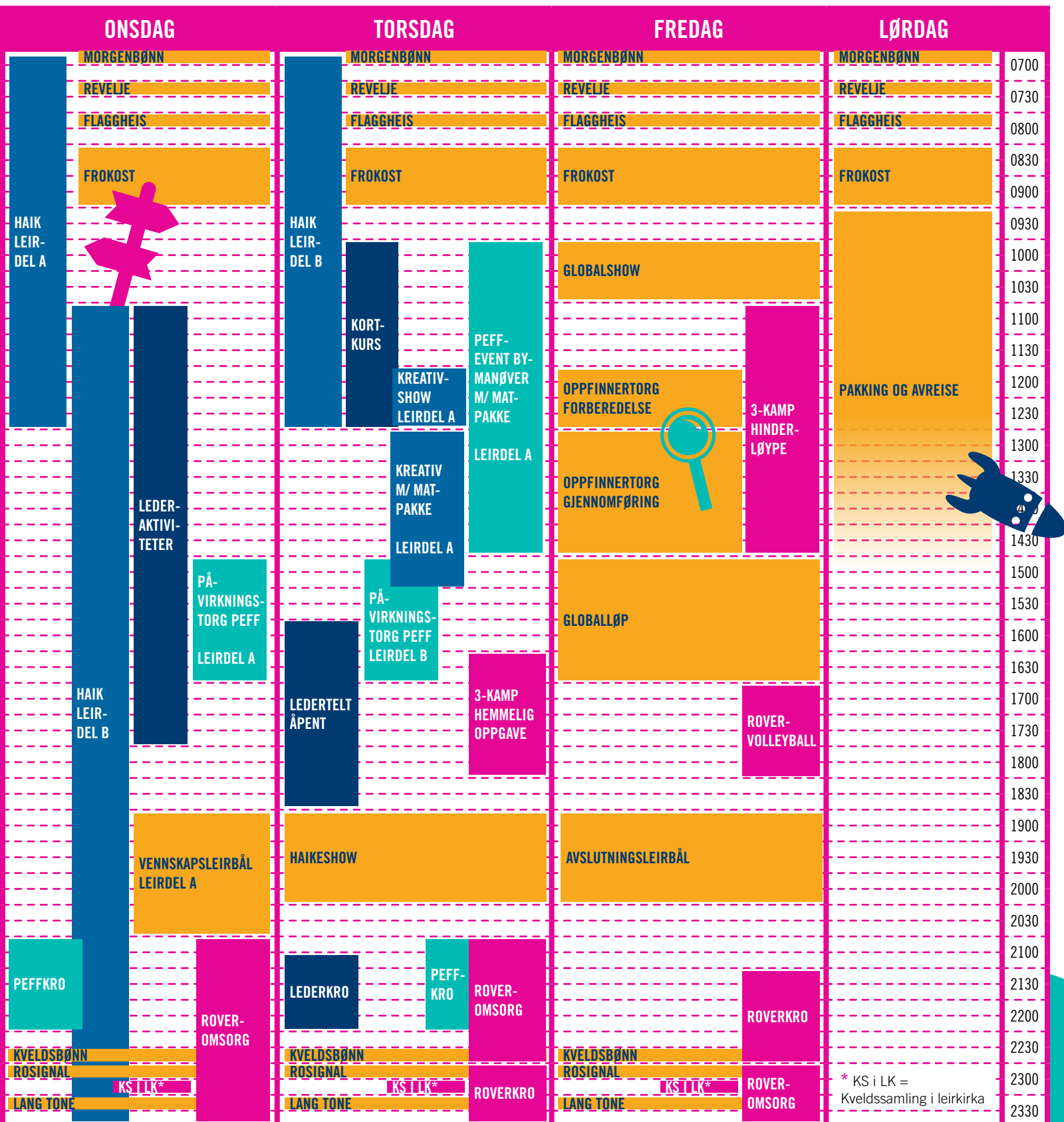

	LØRDAG	SØNDAG	MANDAG	TIRSDAG
0700		MORGENBØNN	MORGENBØNN	MORGENBØNN
0730		REVELJE	REVELJE	REVELJE
0800		FLAGGHEIS	FLAGGHEIS	FLAGGHEIS
0830				
0900		FROKOST	FROKOST	FROKOST
0930				
1000		VENNSKAPSGUDSTJENESTE	MATSHOW	
1030				
1100				
1130				
1200				
1230				
1300				
1330	INNRYKK	SCIENCE-DAG MED MATPAKKE	PATROLJEØKT MAT	KREATIV- SHOW LEIRDEL B
1400		KORTKURS	KORTKURS	PEFF- EVENT BY- MANØVER M/ MAT- PAKKE
1430				LEIRDEL B
1500				
1530				
1600				
1630				
1700				
1730				
1800				
1830				
1900				
1930	ÅPNINGSLEIRBÅL	SCIENCESHOW	NATTVERDGUDSTJENESTE	VENNSKAPSLEIRBÅL LEIRDEL B
2000				
2030				
2100				
2130				
2200				
2230				
2300				
2330				

Det er utrolig mye som skjer på landsleir! Her får du et overblikk over hvordan leiruka kommer til å se ut, og de fleste programpostene.

- Fellesprogram
- Speidere
- Patruljeførere
- Rovere
- Ledere

Ut på
tur!

Haiken - leirdøgnet der patruljen blir vist
tillit og får frihet til å mestre ett døgn
utenfor leiren og uten lederne i nærheten.
Er patruljene dine klare til å bestå testen -
erfare mestring og glede over friluftslivet
og vandringen på sommerens landsleir?

GJØR HAIKEN TIL ET HØYDEPUNKT

TEKST > Per Ove Løkstad //

FOTO > Lars Røraas //

Landsleirstaben planlegger i disse dager to gode haikedøgn på Futura 2018. Halve leiren skal ut på haik tirsdag 3.juli, og den andre halvparten går ut onsdag 4.juli. Patruljene skal fortrinnsvis gå alene, og de velger haik etter evne: Kort, middels og lang løype. Du kjenner patruljene dine best, og bør veilede dem til korrekt løypevalg, men vi mener at middels løype skal passe de aller fleste patruljene. Valg av haikeløyper blir sendt ut fra forbundet i mai, etter at vi har fått inn påmeldingene fra troppene. Vi kommer til å orientere godt om terreng, løypevalg, sikkerhet og kart på forhånd, på PF-kro og på ledermøter.

Selv om haik er døgnnet vi slipper speiderne fri, er det du som leder som har ansvaret for at haiken blir en suksess for dine patruljer. Patruljenes utstyr, ferdigheter, værmelding, temperatur, terreng og planlegging avgjør om de får den gode opplevelsen haik skal være. Vil de finne fram til overnatningsplassen? Vet de hvordan de skal kle seg? For å lykkes trenger de hjelp til fra deg. Det er fortsatt tid igjen til leirstart, og tid til å øve på de ferdighetene som skal til.

DU – PATRULJEFØRERENS VIKTIGSTE STØTTE OG VEILEDER

For at haiken skal bli en god mestringsopplevelse for patruljene dine, er patruljeføreren din nøkkel og viktigste medarbeider. Speidermetoden = patruljemetoden, og haiken er en god mulighet der patruljen kan få vist at den fungerer som et fellesskap uten voksen ledelse. Og du har et stort medansvar for at de lykkes. Bruk denne sjekklista:

1 Har dere brukt mye tid på teoretisk og praktisk orientering? Kan patruljeføreren orientere med kompass? Kan de følge en sti eller tegnet rute på kartet? Vet de hva målestokk og nord er? Veivalg? Her gjelder kun mengdetrening = trygghet og mestring.

2 Vet patruljene dine at det viktigste er å holde sammen – hele tiden og uansett? Det farligste er en som går alene! Alle venter på alle ved dopauser og stikryss! Har dere snakket sammen om risikovurdering slik at patruljeførerne forstår?

3 Er patruljen og PF-en trygg nok også uten mobildekning? Vi kan nemlig i sommerens haiketerreng IKKE garantere dekning hele tiden. Er du usikker på dette, SKAL det være med en leder. Basta.

4 Har patruljen med seg nok utstyr (men ikke unødig mye) til overnatting ute ett døgn? Pakket sovepose og liggeunderlag vann-tett? Haikeduk og tau er med? Kart og kompass? Nok klær for en kald kveld og natt? Nok mat?

5 Er PFen opplært og instruert til å vise omsorg for alle i patruljen? Hvordan skal haiken bli en god opplevelse for HELE patruljen, også for de yngste?

Å kose seg og å glede seg sammen er en viktig målsetning for landsleirhaiken. Speiderne dine skal jo helst glede seg til neste tur høsten 2018, og bli aktive friluftsmennesker for resten av livet! Å unngå å fryse, oppleve mestring og trygghet, vennskap og glede er her viktige stikkord. Og det er også mye av målet med en landsleirhaik, ikke sant?

SIKKERHET I HØYSETET

Sammen med deg skal haikestaben på sommerens landsleir gjennomføre tiltak og etablere rutiner som sørger for at alle patruljer har det bra under haiken. Det innebærer blant annet at vi trenger din hjelp med å sjekke at alle dine patruljer faktisk har forlatt leiren på rett buss, og at de faktisk har returnert til leiren i samme antall (og forhåpentlig i samme tilstand) som de forlot leiren ett døgn tidligere.

Og til slutt: Haiken er ikke lederens fridøgn på leiren, dessverre og heldigvis. Vi er helt avhengig av mange ledere til overnatningsplassene, bussene, kontakt i leiren m.m. Sammen lager vi en god haik. For speidernes skyld! Takk for hjelpen.

Og så håper jeg du selv gleder deg til leiren, og til at patruljene dine skal jobbe selvstendig og løse alle oppgaver gjennom samarbeid og gode ferdigheter. Det blir gøy det! Sees på Lånke 30.juni!

Utehilsen
Per Ove
Haikesjef Futura 2018

INN I EVENTYRET

Bildet er tatt av Peder Undheim fra Førre KFUK-KFUM-speidere, som deltok på forbundets årlige kurs «Ekspedisjon Vinter» i påsken. Kurset bød på mye forskjellig vær, noe som gav god trening til ferdsel på vinterfjellet.

> LANDS- STYRET HAR ORDET

DU ER GOD NOK!

DEN NYE FOLKESJUKDOMMEN er å trenge å vere perfekt på alle områder alltid. Symptoma på sjukdommen varierer. Frå å orsake seg for at ein gjer ting på sin eigen måte når ein brått er usikker på om andre heller ville gjort det annleis, til å la vere å prøve fordi ein blir lamma av usikkerheita. Sjukdommen rammer både erfarne og heilt ferske speidarleiarar, og kan vere avgrensa til eitt område eller omfatte fleire på same tid.

HAR DU KJENT DEN stikke litt av og til? Det er hele tida nytt som skal lærest som speidarleiar. Eit nytt verv, nye reglar eller system, speidarar med andre behov, nytt program, eller berre litt for mykje som skjer samtidig. Ting me eigentleg kan godt blir brått tungt å gjere.

KVA ER MEDISINEN? Ta eit djupt andedrag. Bruk patruljetanken og det me vil lære speidarane våre: alle treng ikkje vere best i alt. Som speidarar kan me litt om det meste, og kan av og til kalle oss dei siste amatørar. Men det er summen av det me kan i fellesskap som kombinert gjer at me lykkes. Og den summen er heilt avhengig av at alle har ulike ting me er gode på, så me kan utnytte kvarandre til å få til det som er vanskeleg – og lære at det finnes ulike veier å kome fram til same mål. Difor er Bibelen full av døme på at dei som kjenner på at dei ikkje gjer det bra nok, nettopp er dei som får det til likevel. Difor fekk Moses med seg Aron til farao i Egypt. Difor sendte Jesus disiplane ut i par.

SÅ DEI HADDE NOKON å støtte seg til og dele sigrar og motgang med. Du er god nok! Og me treng det du kan, for at me som fellesskap kan vokse vidare.

*Speidarhelsing
Gunvor, landssjef, og
Sindre, viselandssjef*

> GENERAL- SEKRETÆRENS HJØRNE

FANTASTISK – OGSÅ FOR LEDERE!

> Svein Olav Ekvik,
generalsekretær //

FUTURA NÆRMER SEG i ekspressfart, og nå er det under to måneder til vi møtes på jordene på Lånke! Både jeg og mange andre har sagt mye om hvor stor opplevelse det er for speiderne å få være med på landsleir, og at det er viktig at vi som ledere bidrar til å gi speiderne denne muligheten til å skape minner for livet.

DENNE GANGEN er min oppfordring til deg – det er lov å ha det gøy på landsleir som leder også! I en hektisk leiruke håper jeg du kan klare å finne tiden og roen til å kjenne på fellesskapet rundt bålet om kvelden når speiderne sover eller er på haik. Eller la deg rive med i noen øyeblikk når

leirsangen synges av full hals på leirbålet. Kanskje du kan lære noe nytt også? Det er faktisk en egen programkomité som har som oppgave å gi deg som leder et tilbud på landsleir – slik at du kan få påfyll og gjøre noe for egen del, i tillegg til alt du gir og er for speiderne på leir.

TILBUDET TIL DEG som leder på landsleir er godt og variert. I lederteltet vil du få informasjon, inspirasjon og tips. På lederkro treffer du andre ledere i en uformell setting, får høre gode historier og speiderskrøner, møter nye og gamle bekjentskaper og du kan senke skuldrene. Flere dager er det tilbud om kortkurs i både

praktiske og administrative temaer, der du kan få påfyll og nyttig kunnskap å ta med tilbake til hverdagen. Når speiderne er på haik, planlegges det spennende aktiviteter og lederutflukter.

SÅ I TILLEGG TIL alle de fantastiske opplevelsene og aktivitetene vi vil ha sammen med resten av gruppen og med speiderne, ønsker landsleiren å gjøre det de kan for at du som leder også skal ha et godt tilbud! Håper vi sees!

PINSE

«Da pinsedagen kom, var de alle samlet. Med ett kom det et brus fra himmelen som når det blåser en sterk storm, og det fylte huset hvor de satt. Tunger likesom av ild kom til syne, og de delte seg og satte seg på hver enkelt av dem. Da ble de alle fylt av Den Hellige Ånd, og de begynte å tale i andre tungemål etter som Ånden gav dem å forkynne.»

Apostlenes gjerninger 2, 1–4

TEKST > Marit Bunkholt //
FOTO > Erling Daae Forberg //

Teksten er hentet fra «Andaktsboka – Vandrere» som kan kjøpes i speiderbutikken.

VI BER FOR

- Landsleiren i sommer, og de som skal på leir for første gang.
- Nye kretsledere og -styremedlemmer valgt på kretsens årsmøter.
- Våre samarbeidspartnere i andre deler av verden.
- Agder, Asker og Bærum, Bjørgvin, Buskerud og Finnmark kretser.

VI TAKKER FOR

- At alle organisasjonens påskekurs gikk uten uhell.
- Alle nye ledere, og de som har tatt på seg viktige oppgaver i organisasjonen.

Dette er en rar fortelling med forunderlig innhold. Plutselig lyd, ild på menneskers hoder og mennesker som kan språk de ikke kunne før – uten språkkurs, helt av seg selv.

Fortellingen fortelles om igjen hver pinse. Da feires kirken. Vi feirer at vi en gang fikk høre om Jesus, det han gjorde og det han sa, og at vi siden den gang har holdt sammen og holdt fast på det vi fikk høre.

Hva var det vi hørte? Ikke at vi kommer til å få ild på hodet eller høre rare og kraftige lyder. Ikke at vi kommer til å lære all verdens språk på et blunk. Nei, vi fikk heller høre mye annet, og blant annet dette: Å være menneske er å være forskjellig, og likevel vite at man hører sammen, også når man ikke forstår hverandres språk. Å være menneske er å våge å være glad i noen du ikke kjenner, møte dem, lytte til dem, hjelpe dem hvis det trengs og ta imot det de vil gi deg.

Språk er et redskap for å møtes, være sammen, forstå og forklare. Vi kommer ikke noen gang til å oppleve som disiplene at all verdens språk er lette å lære, men vi opplever mange av oss stadig å møte noen som snakker helt andre språk. De fleste av oss kjenner eller blir snart kjent med mennesker fra all verdens kanter. Allerede før vi snakker samme språk er de våre naboer, eller våre «nester» som Jesus pleide å si.

De som sto midt oppi hendelsen vi er blitt fortalt, opplevde forskrekkelse og forundring. De ble forvirret og spørrende, og noen begynte å snakke stygt om disiplene. Ingen av disse reaksjonene er gode forbilder for oss når vi møter nye mennesker. La oss heller bli inspirert av disiplene. De våget å kaste seg ut i nye språk. Vi får våge på vårt vis, starte med smil og vennlighet, og få samtalen i gang etter hvert som vi finner et felles språk.

Å møtes i et felles språk, med eller uten ord, gir store muligheter for godt vennskap på tvers av forskjeller. Alle steder trengs det gode møter mellom forskjellige mennesker. Disiplene snakket om «Guds storverk» på all verdens språk. De gode og vennlige møtene der du er, er et «Guds storverk» i praksis.

SPEIDERPROGRAMMET SKAL EVALUERES

Det er snart fire år siden de første aktivitetsmerkene i det nye speiderprogrammet ble lansert på landsleiren i Asker. Det er nå tid for å evaluere speiderprogrammet og se hvordan det har blitt tatt imot.

Revisjonen av speiderprogrammet hadde som mål å utvikle et engasjerende og brukervennlig program som skulle skape et felleskap i KFUK-KFUM-speiderne. For å få en helhetsoversikt over implementeringen av programmet i speidergruppene, samt oppdage feil og mangler, skal speiderprogrammet evalueres i løpet av 2018.

Det er viktig å understreke at dette ikke er en ny revisjon av programmet og at målet ikke er å forandre programmet. Evalueringen skal gi svar på i hvor stor grad speiderprogrammet brukes i gruppene og om det finnes mindre ting som bør justeres på.

Landsleiren kommer å bli brukt som en av de store arenaene for evalueringen. I programteltet på området kommer alle deltakerne til å kunne si meningene sine om de ulike delene i programmet. Med et engasjerende og interaktivt opplegg ønsker man å inkludere alle aldersgrupper i evalueringen av programmet. I tillegg til aktivitetene på landsleiren blir en spørreundersøkelse sendt ut for å gi ytterligere mulighet til å gi tilbakemeldinger.

En evalueringsgruppe kommer til å lede evalueringsarbeidet, sammen med ansvarlig fra forbundskontoret. I gruppen inngår både medlemmer fra den tidligere programrevisjonsgruppen og fra programutvalget. Basert på tilbakemeldingene fra landsleiren og spørreundersøkelsen kommer det til å skrive en sluttrapport som sendes landsstyret.

Hvis du har kommentarer, innspill, idéer eller materiell som du ønsker fremme i evalueringen av speiderprogrammet kan du kontakte Emma Bodman, emma@kmspeider.no.

Vi søker kursholdere

Vi søker etter kursledere og instruktører til alle forbundets lederkurs. Vi ønsker å samle både fremtidige og eksisterende kursholdere og instruktører til et kursholdernettsverk, for å gi kompetanseoverføring og ny motivasjon. Vi vil tilby erfaringsutveksling, faglig påfyll, nettverksbygging og mye sosialt. Det er ingen krav til deg for å være med i nettverket.

Vi søker kursledere og instruktører til Eventyr Svalbard, Dagskurs Førstehjelp, Dagskurs Andakt, Dagskurs – Barn med spesielle behov, Dagskurs – Sikkerhet og beredskap, Veilederkurs for rovere og Turledelse Barmark.

Hvis du er interessert i å være med som kursstab på et eller flere av kursene, kan du søke etter «ledige verv» på nettsidene eller kontakte Elise Irene Kjelling på elise@ksmpeider.no.

Nytt arrangement:

Peffttivalen er et nytt arrangement for vandrere som går på ungdomsskolen. Speiderfestivalen arrangeres 21.–23. september på Nordtangen. På Peffttivalen vil deltakerne møte andre speidere fra hele landet og delta på kule aktiviteter. I løpet av helgen blir det spennende aktiviteter og øker om lederskap, samarbeid, kristen tro, samfunnsengasjement og friluftsliv. Lørdag kveld blir det i tillegg en stor konsert.

Jubileumsfest

Det vrimlet av yngre og eldre speidere da Hana KFUK-KFUM-speidere feiret sitt 50-årsjubileum med stor fest! Ledere som har bidratt i hele speidergruppas historie ble hedret, helt fra oppstarten i 1967 og 1968 til dagens ledergruppe. Det var vår egen speidergruppe som fylte kirken med futt og fart denne kvelden. Spesielt moro var innslaget med en presentasjon av speideruniformer fra 1930 og fram til i dag.

Vi hadde også besøk fra Kretsen, og representantene Helen Nordland og Risanger satte en spiss på kvelden med sine hilsener og utdeling av hederstegn. Det er alltid fint å bli lagt merke til. Det er mye entusiasme for speidersaken i Hana, og lederne legger ned et flott arbeid blant våre barn og unge i dag. Det var en flott kveld, som arrangørene har all ære av!

Helge Berge

ROVERSIDER

ROVERPROGRAM PÅ LANDSLEIR

TEKST > Hanne Mannes, roverprogramkomiteen //
FOTO > Lars Røraas //

Elektrisk
stemning

VI PLANLEGGER MYE GØY for roverne på Futura, og vil gjøre det slik at du kan finne noe som passer deg. Det er mye forskjellig å velge i. For eksempel kan du være med på volleyballturneringen og kjempe om det prestisjetunge vandretroféet. Du kan være med i trekampen, hvor man deltar i tre ulike oppgaver; teori, hinderløype og hemmelig oppgave. Eller du kan bli med til leirkirka, hvor det er egne kveldssamlinger for rovere hver kveld med andakt, bønn og lovsang. Det blir også felles roveropptak – så alle som ikke er blitt tatt opp som rover enda får sjansen til å gjennomføre roveropptaket sammen med andre fra hele landet.

NYTT PÅ ÅRETS LANDSLEIR er roveromsorg. Dette er et lokale i leiren hvor rovere kan komme og henge. Inne vil det være spill, vaffelservering, kaffe og kakao. Her kan man også bli med på quiz eller andre spontane aktiviteter. Ute blir det tent bål hvor man kan sitte og prate uten å være redd for å vekke sovende speidere.

FIRE KVELDER I LEIRUKA er det roverkro der alle roverne samles til festligheter. Tre av disse blir arrangert på leirområdet, mens den fjerde er en utflukt. KROndheim er hyllesten til området leiren er på, og Bjarte Brønnbo spiller opp til fest med bart og skinnvest. På MexiKRO tar vi tacofredagen til neste nivå og lar nachosen fly teltmellom. En natt reiser vi til KROatia og har leirens beste strandfest. Roverne blir 100 år i år, og vi fortsetter feiringen med (F)estland og tidenes bursdagsfeiring!

VI FØLGER SELVFLGELIG OGSÅ OPP pussekroktradisjonen som ble innstiftet på roverleiren på Nordtangen i 2017. Puss, puss så får du en suss. (Det er lov å håpe).

DET BLIR UTROLIG GØY å være rover på Futura! Vi gleder oss veldig og håper dere gjør det også.

Hilsen roverprogramkomiteén

*Det ble votert over
mange viktige saker.*

ROVER- KONGRESS

I februar ble den årlige Roverkongressen holdt i Kopervik Kirke utenfor Haugesund. Som vanlig var stemningen god, og helga var full av smil, nye minner og ikke minst masse nye vedtak.

TEKST > Ingrid A. Valseth //

FOTO > Krister N. Larsen //

TRADISJONEN TRO startet helgen med et opprop av alle deltakere, både med og uten stemmerett. I år var det over 100 personer som var med, og rommet i den nyoppussede kirka var stappfullt. At 1 av 18 rovere i Norge deltar er virkelig ikke verst! Jeg må derfor få takke de fantastiske vertene som holdt arrangementet gående de tre dagene vi tilbragte i Kopervik.

I LØPET AV DISSE DAGENE fikk vi tatt opp mange viktige og noen mindre viktige saker. Blant annet ble det vedtatt hvilke kretser som

skal arrangere forskjellige arrangementer i løpet av det kommende speideråret, og hva rovernemda må få i seg av spiselige substanser på sine møter. Vi hadde også diverse workshops hvor vi diskuterte forskjellige emner angående de sakene som var i sakspapirene. Vi kunne komme med innspill, dele våre meninger, og få dem skrevet ned og lest opp da sakene skulle tas opp i plenum.

VIDERE BLE DET HOLDT foredrag og kurs, som for eksempel ideer til hvordan holde en andakt, og hvordan ta seg av syke speidere på leir. Alt vi fikk med oss av kunnskap var svært aktuelt med tanke på Futura 2018, og det ble diskutert bra rundt i de forskjellige workshopene. Et av temaene som ble diskutert var Roverfermkamp, og hvordan den skal bli mer attraktiv for rovere, i tillegg til hvordan den skal planlegges og foregå i fremtiden.

DET MÅ OGSÅ NEVNES at helter ikke alltid har kapper, fordi komiteen som stod for maten denne helgen var virkelig ut av denne verden. Ikke bare var alle måltidene våre

velsmakende, men mellom stort sett hvert eneste måltid ble det servert en form for kake av ypperste kvalitet. På søndagen var det fastelavn, og tradisjonen tro ble vi servert bol-ler med krem og syltetøy i tillegg til kake. Jeg må bare bøye meg i støvet for hele den fantastiske gjengen som planla alt og sørget for at alt gikk på skinner under årets roverkongress.

HELE HELGEN var stemningen på topp, og vi hadde til og med besøk av to rovere fra NSFs tilsvarende rovernemd. Det var også en gudstjeneste på søndagen, hvor vi fikk være vitne til, og noen ta del i, en dåp. Så godt som halvparten av Koperviks fylte kirkebenker var kledd i grønt. Avreisen var selvfølgelig like kjip som alltid, men det er jo en trøst at en vet at det bare er et år til neste roverkongress.

ALT I ALT VAR HELGEN veldig vellykket, og jeg ser frem til roverarrangementer i fremtiden om de så bare skulle ha vært halvparten så vellykkede som dette.

ACTION, KONKURRANSE OG TRADISJONER

Tekst > Mathilde Øderud Johannessen //

Foto > Lars T. Røraas //

14.–16. september er det igjen tid for roverfemkamp! Dette er en spennende og actionfylt konkurranse perfekt for alle som har et snev av konkurranseinstinkt. Her konkurrerer lag på tre deltagere om å vinne vandretroféet. Man velger selv sammen med laget hvilke grener man vil konkurrere i, men om det er førsteplassen man sikter mot forutsettes det at man deltar i alle grenene. I år arrangeres det på Horve 2 utenfor Sandnes.

HVA ER ROVERFEMKAMP?

Roverfemkamp setter både kunnskap og kreative egenskaper samt fysiske og teoretiske ferdigheter på prøve. Dette gjøres gjennom ulike oppgaver: Teoretisk oppgave, orientering som er delt i dag- og nattorientering, og valgfri oppgave. Sistnevnte varierer fra år til år, men er en alltid en praktisk oppgave og kan være alt fra pionering, samfunnsengasjement til førstehjelp. Det er også en hemmelig oppgave der de kreative og praktiske evnene testes. Så klart skal også de fysiske ferdighetene testes, dette gjøres gjennom en hinderløype som tester samarbeidet i laget.

Les mer og meld deg på på kmspeider.no

2

1 & 2 FOLKSOMT: Nyoppussede Kopervik kyrkje var stappfull

3 DEMOKRATI: Si hei til den nyvalgte rovernemnda!

4 NAMNAM: Roverarbeidet er 100 år. Det ble feiret med roverfarget marsipankake.

3

1

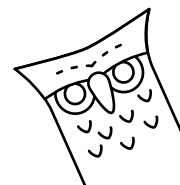

4

QUIZ

FRISK OPP DINE SPEIDERKUNNSKAPER MED LEDERFORUMS SPEIDERQUIZ!

Sitter kunnskapene du har tilegnet deg i speidertiden fremdeles i, eller har du huller som bør fylles? I hver utgave av Lederforum kan du teste dine kunnskaper i tre typiske speiderkategorier, samt fire ekspertnøtter. Hva blir ditt resultat?

DYR

1. Hvilke fire rovdyr kalles ofte «de fire store» i norsk natur?
2. Hva er det minste rovpattedyret i norsk natur?
3. Hva heter de to artene av Rype som finnes i Norge?
4. Hva kalles lista over dyr som er i fare for å bli utryddet fra Norsk natur?

KART OG KOMPASS

5. Hvilken farge har vanligvis kompassnålen som peker mot nord?
6. Hva vil det si at et kart har målestokk 1:50000?
7. Hva er «ekvidistanse»?
8. I hvilket fylke går polarsirkelen?

SAMFUNN

9. Hvilke partier sitter i regjering i Norge?
10. Hvem gikk nylig av som stortingspresident?
11. Hvilke farger har flagget til Polen?
12. Hvor mange medlemsland er det i FN?

EKSPERTNØTTER

13. Hvilken fugl er verdens største målt i vingespenn?
14. Hva kalles den vanligste kart-prosjeksjonen for verdenskart?
15. Nevn et land i verden som verken har fargen rødt, hvitt eller blått i flagget.
16. Hvor i bibelen finner du «den lille bibel»?

RESULTAT

- 1–5 RETTE:** Du bør nok lese Speiderhåndboka om igjen.
- 6–10 RETTE:** Bra. Meld deg på Norsk Roland, så får du enda flere poeng neste gang!
- 11–14 RETTE:** Du er en framtidig landssjef.
- 15–16 RETTE:** Selv Lord Baden-Powell ville ha nikket anerkjennende.

Svar: 1) Jerv, Gaupe, Ulv og Bjørn (Brunbjørn), 2) Snømus, 3) Fjellrype og Lirype (skogsrype), 4) Rødelista, 5) Rød, 6) At 1 cm på kartet er 50000 cm (500 meter) i terrenget 7) Høydeforskjellen mellom kotene (høydekurvene) på et kart, 8) Nordland, 9) Høyre, Fremskrittspartiet (Frp) og Venstre 10) Olmice Thommesen, 11) Rødt og hvitt, 12) 193, 13) Albatross, 14) Mercators projeksjon, 15) Både Jamaica (grønt, sort og gult) og Sri Lanka (grønt, oransje, burgunder og gult) er rett, 16) Johannes 3, 16

På tide med en ansvarspåskrivelse!

HÅVARD SKJERDAL
KFUK-KFUM Global

I DESEMBER MØTES verdens land på nytt til klimatoppmøte i FN – denne gangen for å finne ut hvordan vi skal følge opp klimaavtalen fra Paris. Der satte alle landene i verden seg mål for hvordan vi skal takle klimaendringene. Nå er tiden kommet for å finne ut hvordan vi skal nå disse målene. Derfor lanserer KFUK-KFUM Global i disse dager en kampanje for en mer rettferdig klimapolitikk sammen med Kirkens Nødhjelp og Changemaker.

KLIMAENDRINGENE ER grunnleggende urettferdige. Mens land som Norge har tjent seg rike på å forurense, er det de fattige landene som rammes hardest av klimaendringene. Vi mener derfor at vi som har bidratt mest til klimaendringene også må bidra mest i å bekjempe dem. Derfor krever vi at Norge bidrar med kutt i utslipp her hjemme og bidrar til finansiering av klimatiltak i fattigere land. På denne måten tar vi vårt historiske ansvar på alvor!

MANGE LAND ER på god vei mot å nå sine forpliktelser til Parisavtalen, men vi i Norge henger etter. Vi har lovet å kutte våre klimagassutslipp med 40%, men akkurat nå går utviklingen helt feil vei. Norges klimagassutslipp har faktisk økt siden 1990. Norske politikere må ta ansvar og snu denne trenden!

SAMTIDIG ER DET OGSÅ VIKTIG at vi tar innover oss at klimaendringene ikke bare er noe som kommer til å skje i fremtiden – klimaendringene skjer nå og rammer de fattigste hardest. Vi mener at Norge bør bruke av oljerikdommen og bidra til klimatilpasning i fattige land sånn at konsekvensene av klimaendringene fører til så liten skade som mulig.

FØR DET VIKTIGE klimatoppmøtet i Paris i 2015 fikk vi til en massiv mobilisering i hele Norge og resten av verden. Dette førte til at verdens aller første bindende klimaavtale ble undertegnet av de fleste land i verden. Møtet i Polen i år er minst like viktig. Ifølge FN er summen av alle lands klimaarbeid langt fra det som trengs for å kunne nå målene vi ble enige om i Parisavtalen. Derfor er det utrolig viktig at vi fortsetter å holde presset oppe, og minner politikerne våre på hva de lovet i Paris.

TIDEN FOR ANSVARFRASKRIVELSE er forbi. Bli med på å kreve at vi tar vårt historiske ansvar på alvor. Det er på tide med en ansvarspåskrivelse!

*Klimaendringene
skjer nå og rammer
de fattigste hardest.*

Hva kan *du* gjøre?

Signer kampanjeopporet

**Del kampanjefilmene
i sosiale medier**

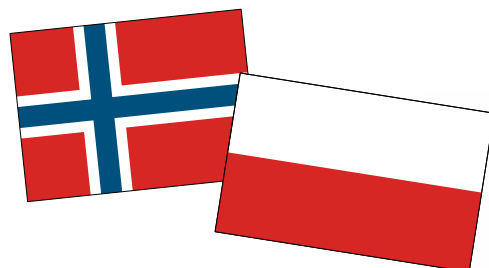

**Ta med deg patruljen eller
roverlaget og gå ut for å samle
underskrifter**

Du kan lese mer på
KFUK-KFUM Global sin
facebookside og nettside.

Speiderbroen mellom Norge og Polen

«Tusen!» – det er det Marta Radwańska svarer når vi spør henne hvor mange barn med polsk bakgrunn hun tror vi kan få med i KFUK-KFUM-speiderne. Hun har allerede fått med seg 80, og flere skal det bli om hun får det som hun vil.

TEKST > Magnus Heltne //
FOTO > Marta Radwańska //

SPEIDERBEVEGELSEN STÅR STERKT i Polen, og i Ullern KFUK-KFUM-speidere har de benyttet seg av dette for å rekruttere fra Oslos polske miljø. Resultatet er et prøveprosjekt med en egen polsk tropp. Det hjelper at det ikke er så store forskjeller mellom speiderlivet i de to landene, da polske speidere kan identifisere seg med våre verdier, og de har lignende speiderlov og løfte. Marta Radwańska er en av lederne i gruppen, og kan fortelle at personlig utvikling og mestring er viktig for speideren i Polen, akkurat som i Norge:

– Jeg ser hvor viktig det er for våre barn å være i speideren. De er utrolig engasjerte, blide og åpne for nye utfordringer. Jeg ser hvordan barna gjennom speiding har blitt bedre ledere, bedre venner og hvordan de overvinner sine svakheter, sier hun.

I TILLEGG TIL Å drive med naturkjennskap og andre tradisjonelle speiderferdigheter blir speideren en arena for kulturutveksling.

– Mange av våre speidere er født og oppvokst i Norge, og går på norsk skole. Speideren er det eneste stedet de hører og bruker polsk språk, møter sine jevnaldrende og deltar aktivt i polske tradisjoner.

KULTURUTVEKSLINGEN GÅR begge veier – det er både kulturbevaring og integrering. For speiderne som har flyttet til Norge senere i livet blir speideren en myk landing i det norske samfunnet. Flere har vært speidere i Polen, og gjennom speiding får de møte andre i samme situasjon. Dette gjelder også foreldrene. I Polen er det ikke tradisjon for at foreldre er med i gruppene, men den polske troppen i Ullern har fått en aktiv foreldregruppe som hjelper til på turer og møter.

– **SPEIDEREN ER EN** viktig møteplass også for dem. De føler seg inkludert ved å delta i meningsfulle oppgaver, dele felles verdier og støtte barna sine. Speideren gir dem en mulighet til å møte andre voksne polakker som har kommet til Norge, og få hjelp til å tilpasse sitt liv i et nytt land, forteller Marta.

– Alle våre speidere har én fot i Norge og én i Polen. Speideren fungerer som en bro mellom landene.

MARTA HÅPER NÅ at flere barn med polsk bakgrunn vil bli med i speideren. Selv om den polske troppen har vært et vellykket prosjekt, er hun klar på at i fremtiden må polske speidere ta en enda større del i gruppene: – Integrasjon er veldig viktig, jeg vil ikke bygge opp en helt separat polsk organisasjon i Norge som det er i mange andre land.

HUN TROR DEN STØRSTE grunnen til at ikke flere barn med polsk bakgrunn er med i speideren i dag er at de ikke vet at det finnes.

– **SPEIDEREN ER** veldig sterk og synlig i Polen, mens i Norge har jeg ikke sett så mange speidere bortsett fra Friluftslivets dag, forteller hun.

ETTER AT DE I ULLERN begynte å bygge opp troppen har de jobbet tett med det polske miljøet i byen, i menighetene, den polske ambassaden og gjennom personlige nettverk. – Så fort de får vite at det er et tilbud strømmer de til, og i dag har vi flere som vil bli med enn vi har plass til.

Marta Radwańska
og Maciek Cirin

Polskie harcerstwo po norwesku

Dzięki bardzo dobrej współpracy między polskimi harcerzami i ULLERN-KFUK-KFUM-speiderne udało się zorganizować działanie polskich jednostek harcerskich w Oslo. Łączą nas wspólne dla skautingu wartości tj. braterstwo i służba więc znalezienie wspólnego języka przychodzi nam z łatwością. Maciej Cirin, który założył Polskie Harcerstwo w Norwegii, od początku stawiał na integrację między swoją drużyną i norweskimi skautami. Dzięki temu współpraca odbywa się nie tylko na poziomie kadry, ale również między członkami drużyn poprzez organizację wspólnych biwaków i obozów.

Zainteresowanie harcerstwem wśród Polonii przerosło najśmielsze oczekiwania. Głównym powodem jaki wskazują rodzice wychowanków i harcerzy jest kontakt z językiem, polską kulturą i historią. Dzięki harcerstwu dzieci uczą się wielu praktycznych umiejętności i samodzielności, ale przede wszystkim kształtują charakter zgodnie z wartościami zawartymi w Prawie i Przyrzeczeniu Harcerskim. Oprócz działań skierowanych do dzieci i młodzieży udało nam się stworzyć prężnie działającą grupę rodziców (RPH), która wspiera działania kadry i pomaga organizować harcerskie przedsięwzięcia.

Polskie Harcerstwo w Norwegii jest pięknym przykładem współpracy pomiędzy osobami z różnych organizacji harcerskich, z różnym bagażem doświadczeń. Mamy nadzieję, że idee braterstwa, służby i pracy nad sobą zintegrują i zainteresują jak najwięcej młodych ludzi. Zachęcamy do wstąpienia w nasze szeregi!

FÅ TURUTSTYRET TIL Å VARE

Vi nordmenn er helt i verdenstoppen på innkjøp av sports- og friluftsutstyr. Unødvendig høyt forbruk går både ut over lommeboka og miljøet. Derfor bør vi blir flinkere til å ta vare på det utstyret vi har så det varer lenger – og prøve å reparere det som går i stykker.

HER FÅR DU NOEN enkle tips til hvordan du kan holde utstyret ditt i orden. Har du noen enda bedre? Del gjerne dine beste vedlikeholds- og reparasjonstips med oss med #kmspeider på facebook og instagram.

FOTTØY

Turstøvler har vanligvis overflate i glatt lær, nubuck (børstet lær) eller syntetiske materialer. Uansett hva slags støvler du har vil de trenge pleie. Turstøvler av glatt lær bør smøres med skovoks eller skokrem hver gang de er brukt. Det hindrer læret i å bli stivt, og hjelper til med å holde vannet ute. Støvler og sko med overflate av nubucklær eller syntetiske materialer skal impregneres med sprayimpregnering. Impregnering gjør at materialet frastøter vann, og kan brukes ofte for jevnlig vedlikehold.

Uansett om du skal bruke voks eller flytende impregnering bør skoen være tørr, og det er viktig at skoen er renest mulig før den behandles. Da trekker impregneringen best inn. Det enkleste er å vaske støvelen med en klut eller børste og lunkent vann.

TURKLÆR

Små flenger og hull i klær og utstyr bør repareres underveis på turen. Rifter blir fort større hvis du ikke reparerer dem, og med ødelagte klær holder du ikke like godt varmen inne og vann ute. Sysaker og sportstape er din beste venn på tur. I sysakene bør du ha nål og tråd, en knapp, og en sikkerhetsnål. Da kan det meste repareres. Speiderbutikken sine små og lette reiseetui med sysaker inneholder alt du trenger for enkle reparasjoner underveis. Selv om det som regel er best å sy, kan litt teip være nyttig for midlertidige reparasjoner.

REDSKAPER

Sløve redskaper er ikke bare kjedelig å bruke, det øker også faren for at man skader seg fordi man må bruke mer kraft. Økser og kniver kan holdes skarpe med en brynestein. Hvis du ikke har lært hvordan kniver og økser skal slipes, kan det være lurt å lære det før man setter i gang. En brynestein kan like fort ødelegge en knivegg som å gjøre den skarp. Heldigvis finnes det massevis av videoer og instruksjoner på nett som viser hvordan du gjør det rett!

Sagblader kan ikke skjerpes, men mange tur-sager har blader som kan byttes ut. Både for tradisjonelle buesager og små brettesager er det enkelt å få tak i nye sagblader. Kjøp gjerne et å ha i reserve før det gamle går i stykker.

IMPREGNERING

Å impregnere betyr å behandle stoffet på en måte som gjør at vannet ikke trenger like godt gjennom. Med tiden blir tøy mindre vannavstøtende. Yttertøy som skal holde vann eller fuktighet ute må derfor impregneres med jevne mellomrom. Helst hver gang det er blitt vasket. Det finnes mange typer impregnering. Noen kommer på forskjellige typer sprayflasker, og andre skal vaskes inn i stoffet som vaskemiddel i en vaskemaskin. Det kan være lurt å spørre i butikken hvilken type impregnering som passer best til akkurat ditt tøy.

TELT

Telt kan også impregneres. Når et telt begynner å bli noen år kan spesielt sømmer, bardunfester og steder der teltduken utsettes for slitasje bli mindre vanntette. Det kan utgjøre forskjellen på en våt og en tørr natt.

Telt må tørkes etter bruk, og lagres tørt. Hvis teltet trenger en vask holder det å bruke klut og lunkent vann. Ikke bruk vaskemidler eller legg teltet i vaskemaskina, det gjør mer skade enn godt. Har du fått rifter i teltduken finnes det en rekke produkter som kan brukes til midlertidige reparasjoner mens man er på tur, som forskjellige varianter av reparasjonstape. Sømmer som lekker kan impregneres med sømtetningsmiddel.

Telt er ment å vare i mange, mange år, og en liten rift i teltduken eller en knekt teltstang betyr slett ikke at hele teltet må byttes. Reservedeler er ofte tilgjengelig, eller kan skaffes fra produsenten. Flere teltprodusenter tilbyr også reparasjon av telt, eller kan anbefale steder du kan få teltet ditt reparert hvis du kontakter deres kundeservice. Noen, som Helsport, tilbyr seg også å sende stoff og tråd kostnadsfritt så du kan reparere teltet selv. Det eneste du trenger er symaskin!

VELG IMPREGNERING UTEN MILJØGIFTER

Å fornye impregneringen er et miljøsmart valg som forlenger levetiden til klær, sko og tekstiler. Men mange impregneringsprodukter inneholder miljøgiften PFAS som truer livet i naturen og kan gå ut over helsen din.

Framtiden i våre hender har utført laboratorietester, og heldigvis finnes det en rekke lett tilgjengelige miljøvennlige alternativer. Produktene fra Nikwax og TOKO sine «Eco»-produkter er eksempler som er helt uten PFAS. Du finner den fullstendige oversikten på framtiden.no/gronne-tips/

RULLA

Rulla. Du kan nesten høre av navnet at det ikke et høyt fjell å bestige. På Rulla er det ikke milevis med 360 graders utsikt. Ikke er det Norges vakreste naturperle heller, men det er et av de beste stedene å ha speidermøter likevel.

TEKST OG FOTO >
Elizabeth Blunck Barbøl //

RULLA HAR ULENDT skogsterreng, et åpent område med bål plass og er tilrettelagt med benker, grusvei, stier og gapahuk. Et sted i skogen som er nært, praktisk og lett tilgjengelig.

SPEIDERMØTENE PÅ RULLA er alltid de mest vellykkede. Speiderne trives bedre ute i skogen enn i lavoen ved misjonssenteret, eller på jordet ved kirka. Og det gjør jo absolutt vi lederne også. Skogen der oppmuntrer til samarbeid, lek og læring. På Rulla fyrer speiderne opp bål og tar bålmerket, sitter rolig rundt bålet og steker pinnebrød, eller løper rundt i skogen på refleksjakt eller leker Capture the flag. Har vi speidermøte på Rulla setter vi alltid av en halvtime ekstra til møtet, men likevel går tida fortere enn på andre møter. På Rulla er det så mye lettere å lære om høydekurver, never, maurtuer, treslag, dyrespor, sporløs ferdsel og stjernetegn enn ellers. I dag, for eksempel, har 17 fornøyde stifinnere og vandrere forsøkt å steke egg i konvolutt og framført dramatisering av påskedagene for

1 VINTERLIG: Påskemøte med speiderne, med bål og egg-koking i konvolutt.

2 MATAUK: Thomas og Ida plukker blåbær.

3 KORTREIST: Overkommelig skitur.

4 TILGJENGELIG: Både familiens minste og familiens firbeinte koser seg på til til Rulla.

hverandre i snøen. Etter to timers møte tusler både speidere og ledere hjemover med gode speider- og naturopplevelser. Om du spør speiderne selv om hva de gjør på Rulla kan du få svar som dette:

– **LEKER GJEMSEL!** – Har det gøy! – Er ute!
– En gang hadde vi banan med sjokolade på bålet! – Vi har laget grønne og rosa pinnebrød!

FOR NOEN ÅR SIDEN syntes jeg at den fineste naturen var på fjellet, den frie, (nesten) urørte naturen. Det var da jeg vandret fra hytte til hytte med ei venninne eller to, og kun min egen sekk på ryggen. Nå, som man skal ha med seg enten 30 speidere eller et par barn under fire år, så er det ganske kjekt at det går an å trille barnevogn, at avstanden er overkommelig å mestre for en treåring, at det finnes en gapahuk hvor man kan la sekkene ligge tørt og at det finnes en utedo. En uke på fjellet om sommeren gjør godt for kropp og sjel, men det gjør jammen to timer på Rulla en tirsdagskveld også.

IKKE BARE ER RULLA en favoritt for speidermøter. Hit drar jeg også med familien. Om høsten drar både store og små på felles tur hit for å plukke blåbær. Bøtter og spann fylles fort med Rulla sine deilige blåbær, og tilbehøret til hele neste års pannekaker er sikret. Da kan de minste i familien ligge i vogna og sove, og man trenger ikke være altfor stor før man orker å gå de meterne fra bilen og inn til bålplassen. For en mestringsfølelse: å nå fram til målet på egne bein, selv om man ikke er størst i barnehagen engang!

RULLA ER HVERDAGENS «FJELL» med sin bålplass, benker med plass til alle, utedo, gapahuk og gruslagt sti, og er man heldig ligger et par vedkubber igjen i gapahuken fra sist man var på besøk. På Rulla lærer man å steke sitt eget pinnebrød eller kanskje gå sine første meter på ski. Da trenger det verken være Norges høyeste fjell eller vakreste plass for å få tittelen: mitt fantastiske hverdagsfjell!

**MITT
FJELL**

Elizabeth Blunck Barbøl utfordrer Tore Andre Undrum fra Sørumsand KFUK-KFUM-speidere til å skrive om sitt fjell eller sin favorittplass til neste nummer av Lederforum.

Foto: Karoline O. A. Pettersen

Turledelse Kano

Bli med på ledelseskurs i fantastisk nord-norsk natur!

Selv om dette er et svært praktisk kurs med mye padling, så er det ikke først og fremst et teknikk-kurs. Det er et ledelseskurs hvor du vil få øvd deg i å gjennomføre turer på en sikker måte og som fremmer kanoglede. Du vil få praktiske arbeidsverktøy, og konkrete tips til gøyale aktiviteter i, på og rundt kano.

Kursinstruktør er Arnt Sørensen, mangeårig leder i Bodin KFUK-KFUM-speidere, som har holdt kanokurs fra alt fra småspeidere til høgskolestudenter. Hele kurset foregår ute, og vi slår leir på et nytt sted hver dag. Unn deg en flott tur med mye læring!

Rovere og ledere over 17 år

9.–12. august

Bodø

1500,-

Innen 22. mai

På Bar Bakke

Kurset for deg som vil ha en skikkelig Lars Monsen-oplevelse.

På dette kurset kan du la det meste ligge igjen hjemme. Vi bruker verken sovepose, liggeunderlag, tallerken, bestikk, fyrstikker eller annet vanlig turutstyr. Kurset fokuserer på primitive ferdigheter, og er en spennende mulighet til å sette sin friluftskunnskap på prøve!

Ledere over 18 år

20.–23. september

Sentralt på Østlandet

1050,-

Innen 31. august

KURS OG ARRANGEMENTER SOMMEREN 2018

15.–17.6. NM I SPEIDING

Vestfold. Patruljene kvalifiserer seg i kretsene. Mer informasjon: nmspeiding.no. Født i '08–'02.

23.–30.6. NORSK ROLAND 131

Triangelheimen, Nord-Trøndelag. Født i '04–'02. Påmelding innen 22. mai. Pris: 2300 kr.

30.6.–7.7. FUTURA, LANDSLEIR

Lånke, Trøndelag. Les mer på futura.kmspeider.no

4.–11.8. NORSK ROLAND 132

Nordtangen. Født i '04–'02. Påmelding innen 22. mai. Pris: 2400 kr.

7.–12.8. SPEKTER OG EUROPEAN TENSING FESTIVAL

Arrangert av KFUK-KFUM. Kalvøya, Bærum. Mellom 13 og 30 år. Mer informasjon: spekterfestival.no

9.–12.8. TURLEDELSE KANO

Bodø. Rovere og ledere. Påmelding innen 22. mai. Pris: 1500.

1.–9.9. FRILUFTSLIVETS UKE

Arrangeres lokalt. Finn aktiviteter nær deg på friluftslivetsuke.no

7.–9.9. BANEVOKTERSAMLING

Nordtangen. Rovere og ledere. Påmelding innen 5. september. Gratis!

14.–16.9. TRÅKK

Arrangeres lokalt. Merker selges på speiderbutikken.no.

14.–16.9. ROVERFEMKAMP

Horve 2, Sandnes. Født i '02–'93. Påmelding innen 3. september.

20.–23.9. PÅ BAR BAKKE

Sentralt på Østlandet. Leder over 18 år. Påmelding innen 31. august. Pris 1050.

21.–23.9. PEFFTIVAL

Nordtangen. Født i '03–'05. Påmelding innen 26. august. Pris: 500.

19.–21.10 JOTA-JOTI

Arrangeres lokalt. Merker selges på speiderbutikken.no.

Se også arrangementskalenderen på kmspeider.no.